МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

ЗА

ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ПРИ РАЗРАБОТВАНЕТО НА ОБЩИНСКИ ПРОГРАМИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ФПЧ 10 И ФПЧ 2.5 И ДОСТИГАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ НОРМИ

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Методическите указания детайлизират изискванията при оценката на качеството на атмосферния въздух по отношение на показателите ФПЧ10 и ФПЧ 2.5, регламентирани с Наредба № 12 от 15 юли 2010г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването) и с Инструкцията за разработване на програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества, в районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, в които е налице превишаване на установените норми (утвърдена със Заповед №РД-996/20.12.2001г. на министъра на околната среда и водите).

(2) В зависимост от специфичните местни условия настоящите методическите указания се използват по преценка от общините и екипите, разработващи програми за намаляване на емисиите на ФПЧ 10 И ФПЧ 2.5 и достигане на установените норми, изготвяни в изпълнение на чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Чл.2. (1) При поискване от общините, централните органи на изпълнителната власт; ръководителите на държавни институции, организации и институти, създадени със закон или с друг нормативен акт, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт и на специализираните териториални администрации, както и териториалните органи на изпълнителната власт, предоставят на общините наличната при тях информация и/или допълнително обработена от тях информация, посочена в Глава втора, по реда, начина, при условията и в сроковете, определени за предоставяне на информация на юридически лица от посочените органи, организации или институти.

(2) В случай, че информация по ал.1, поискана от община в определени формат и съдържание е публично достъпна, съответния орган, организация или институция може да посочи мястото, където исканата информация е публикувана.

(3) Общините използват получената информация по ал.1 за целите на оценка на качеството на атмосферния въздух при разработването на общински програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за качество на атмосферния въздух по показателите ФПЧ 10 и ФПЧ 2.5.

Глава втора

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ЕМИСИИТЕ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Чл.3. (1)Тази глава представя основните източници на информация и цели да подпомогне изготвянето на инвентаризацията на емисиите, но не задължава екипа, който я изготвя, да използва всички посочени източници на информация или да се ограничава само до тях.

(2) При разработването на програмите по чл.1, ал.2 разделът за инвентаризацията на емисиите трябва да съдържа обосновка за използваната информация и на източниците на тази информация, съобразно необходимостта от данни и възможностите за набавянето им в конкретната ситуация.

Чл.4. Изпълнителната агенция по околна среда е източник на информация за:

1. Географските координати, вид и технически капацитет на пунктовете за мониторинг от националната системата за мониторинг на качество на атмосферния въздух, функциониращи на обследваната територия, в т.ч. какви замърсяващи вещества и какви метеорологични показатели измерват пунктовете за мониторинг;

2.Информация за анализирания предходен петгодишен период относно изпълнението на нормативните изисквания за минимум регистрирани данни от съответните пунктове за мониторинг и информация за спазване на изискванията за осигуряване на качество на измерванията за оценката на качеството на атмосферния въздух: валидиране на данните (съгласно изискванията на Наредба № 12 от 15 юли 2010г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите);

3.Метеорологични данни, измерени в съответните пунктовете от националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух;

4. Конкретният район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, в който попада обследваната територия – информацията е публично достъпна в Годишните доклади за състоянието на околната среда, публикувани на интернет-страницата на Агенцията;

5.Средногодишна концентрация на ФПЧ 2.5 за всяка от изминатите години на анализирания период - информацията е публично достъпна в Годишните доклади за състоянието на околната среда, публикувани на интернет-страницата на Агенцията;

6. Стойностите на показателя за ФПЧ 2.5 за средна експозиция на населението за изминалия петгодишен период;

7. Стойностите на показателите ФПЧ 10 и ФПЧ 2.5, измервани в отдалечена или регионална фонова станция, определени като такива в Приложение № 4 от Заповед №РД-489/26.06.2019г. на министъра на околната среда и водите - средногодишно за всяка от годините на анализирания период и по тримесечия – за годината, избрана за базова за инвентаризация на емисиите.;

8. Годишни емисии от промишлени източници на територията или в близост до обследваното населено място, чиито оператори притежават комплексни разрешителни по смисъла на Закона за опазване на околната среда: максимално разрешено в комплексното разрешително количество годишни емисии/емисии за 24 часа и отчетени количества годишни емисии – информацията е публикувана на интернет-страницата на Агенцията в ежегодните доклади на операторите, притежаващи комплексни разрешителни.

Чл.5. Регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) са източник на информация относно:

1.стойностите на средногодишната концентрация на ФПЧ 10 и за средноденонощната концентрация на ФПЧ 10 през всяка от изминалите години от анализирания период – ежемесечни справки за нивата на ФПЧ 10, които се публикуват на интернет-страницата на РИОСВ, а в случай на липса на публикувана информация се отправя искане към РИОСВ за предоставяне на съответната информация;

2. превишенията на нормите за ФПЧ10 за летен/зимен сезон за всяка от годините на анализирания период – доклади за превишения на нормите за ФПЧ10 за летен/зимен сезон;

3. емисиите от точкови промишлени източници, в т.ч. енергийни източници за годината, определена за базова за инвентаризация на емисиите.

4. за годината определена за базова за инвентаризация на емисиите – налична информация в РИОСВ за: емисии от неорганизирани източници на емисии като депа, табани, складове на открито, промишлени транспортни ленти за насипни материали на открито и др. подобни и информация за местоположението и за площта на съответните обекти, гранулометричен състав на депонираните отпадъци или съхраняваните насипни материали; делът на запръстяваната повърхност на депата или хвостохранилищата; отстоянията на съответните обекти от обследваната територия с наднормено замърсяване по ФПЧ10 и ФПЧ 2.5 и конкретното местоположение и отстояние от града; информация за установени дни на по-силно запрашаване, засегнало обследваната територия в резултат на природни фактори и/или неспазване на техническите параметри за поддръжка в изправно състояние на съответните обекти;

5. анализ и причини за превишаване на допустимите норми за качество на атмосферния въздух в публикуваните за обществен достъп на интернет-страницата на РИОСВ ежегодни Регионални годишни доклади за състоянието на околната среда.

Чл.6. Областните управления на Министерството на вътрешните работи – звената „Пътна полиция“ са източник на информация за броя на въведените в специализирания регистър моторни превозни средства: по вид гориво, по екологична категория на двигателя (Евро I, Евро II, Евро III и др.) и по възраст.

Чл.7. (1) Националният статистически институт – териториалните статистически бюра, са източник на информация за:

1.Брой жители и брой домакинства в обследваното населено място, включително по райони/ квартали/ зони;

2.Броят на жилищата в обследваното населено място според енергоносителя, който използват за отопление, включително по квартали/райони/зони на населеното място – данни от преброяването на населението и жилищния фонд, осъществено съгласно приет за целта закон;

3.Средногодишно за страната потребени от домакинствата горива за отопление, в т.ч. дърва и въглища и средногодишно потребени горива за МПС по населени места.

4.Средна площ на жилищата в съответното населено място и поотделно по квартали/ райони/ зони.

(2) Националният статистически институт е източник на прогнозни данни за броя на населението за съответното населено място, за броя на домакинствата, включително и по райони/квартали/зони, както и на информация за среден брой членове на домакинството за съответното населено място/област.

Чл.8. Регионалните здравни инспекции са източник на информация относно:

1.Доклади за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението за обследваното населено място, които се изготвят от съответните регионални здравни инспекции в зависимост от ежегодните Указания на Министерство на здравеопазването за дейността на Регионалните здравни инспекции.;

2.Информация и данни относно интензитета на движението на МПС по определени градски булеварди и улици в обследваното населено място във връзка с мониторинга и оценката на шума от транспорта в урбанизираните територии, извършван съгласно изискванията на Методиката за определяне броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива, утвърдена от министъра на здравеопазването през 2007г.

Чл.9.Националният институт по хидрология и метеорология е източник на метеорологични данни и информация, в т.ч. метеорологични файлове, които могат да се предоставят директно във формата, необходим за дисперсионно моделиране, (например sfc и pfl файлове), съдържащи необходимите почасови данни за стойностите на метеорологичните параметри.

Чл.10.(1) Министерството на регионалното развитие и благоустройството е източник на информация за общата площ на построени/ремонитрани обекти през годината, определена за базова за инвентаризация на емисиите, за които Министерството е компетентен орган за издаване на разрешение за строеж и които обекти се намират на територията на обследваното населено място или в близост до него и могат за окажат влияние върху качеството на атмосферния въздух.

(2) Институтът по пътища и мостове към Агенция „Пътна инфраструктура" е източник на информация и данни за избраната базова година за инвентаризация на емисиите за: интензитета на движението на МПС включително брой, натовареност на трафика по републикански магистрали/пътища преминаващи през или непосредствено покрай или в близост до населеното място, и по конкретно:

1.Точно разположение на преброителния пункт и широчина на пътното платно;

2.Данни за транспортните средства – брой автомобили преминали през съответния пребroителен пункт за 24 часа, диференцирано за леки МПС под 3,5тона и тежки МПС над 3,5 тона;

3.Разпределение на трафика в рамките на денонощието, поотделно за работни дни и за почивни дни (събота и неделя).

Чл.11. Общинската администрация или общински предприятия или общински търговски дружества, в зависимост от специфичното разпределение на функциите в съответната община, са източник на информация за:

1.брой на населението по квартали/райони на обследваното населено място по постоянен адрес и по настоящ адрес от системата „Гражданска регистрация и административно обслужване";

2. брой автомобили, преминали през пребroителни пунктове за 24 часа от общинска автоматизирана система за следене на трафика, диференцирано по диапазони на денонощието и по сезони на годината(ако съответната община е изградила такава система);

3. площта на т.н. „кални петна" на територията и в периферията на обследваното населено място, които са източник на прахови емисии, ако общината е създала регистър на „калните петна";

4.брой на автобусите от градския транспорт, диференциран по вида на двигателите по екологични класове Евро, изминатия годишен пробег от автобусите диференцирано по екологични класове на двигателите на автобусите и изразходвано гориво;

5. обща площ на извършеното строителство и основни ремонтни дейности на територията на обследваното населено място за годината, определена за базова за инвентаризация на емисиите. Информацията е на база издадените разрешителни за

строеж от общината на територията на обследваното населено място или разрешителни за строеж на обекти в периферията на населеното място, издадени от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, които обекти биха могли да окажат влияние върху качеството на атмосферния въздух;

6. използвани количества твърди горива за отопление по видове горива в общински образователни, социални и други общински обекти.

7. дължината и широчината на основните улици и булеварди и тяхното техническо състояние, както и наличието или не на бордюри.

Глава трета

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ЕМИСИИТЕ НА ФПЧ10 И ФПЧ2,5

Чл.12. (1) Инвентаризацията на емисиите се извършват за източниците на емисии, които са в състояние да окажат въздействие върху качеството на атмосферния въздух за обследваното населено място.

(2) Резултатите от инвентаризацията на емисиите се използват за извършване на дисперсионното моделиране на разпространението на замърсяването и приноса на отделните източници на емисии (за избраната базова година), за анализ на тенденциите и причините за замърсяването и за оценката на качеството на атмосферния въздух и като крайна цел – за оценка на качеството на атмосферния въздух.

(3) В програмите по ал.2 на чл.1 се представят подробно описание и обосновка на методите, подходите, изпозваните емисионни фактори и последователността на изчисленията, приложени за извършването на инвентаризацията на емисиите, поотделно за всеки от източниците на емисии (битово отопление, транспорт, индустрия и т.н.) и се посочват всички източници на информация и данни, както и допусканията, използвани за извършването на инвентаризацията на емисиите.

Чл.13.(1) При инвентаризация на емисиите се използват актуалните към момента на извършване на инвентаризацията на емисиите документи:

1. Ръководство за инвентаризация на емисиите на замърсители на въздуха, публикувано от Европейската агенция по околна среда.
2. Единната методика, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите - при установени национални, специфични за страната емисионни фактори.

(2) За източници на емисии, за които данните в документите по ал.1 не са достатъчни за определяне на подходящи емисионни фактори, се използват съответните актуални издания на Американската агенция по околна среда или на други международно признати организации или институти..

(3) В общинската програма по чл.1, ал.2 се представя обосновка за избраната стойност на всеки емисионен фактор, който се използва за инвентаризацията на емисиите от съответния източник,.

Чл. 14. (1) За целите на инвентаризацията на емисиите от битово отопление и за дисперсионното моделиране всички комини на битовите отоплителни уреди на твърди горива се групират и се представят като площни източници поради невъзможността комините да се дефинират като самостоятелни точкови източници.

(2) За инвентаризация на емисиите от битово отопление в обследваното населено място и поотделно в кварталите/ районите/ зоните на същото населено място, може да се използват:

1. статистическа информация от Националния статистически институт за потребените в обследваното населено място и поотделно в кварталите/ районите/ зоните на същото населено място количества горива за битово отопление, диференцирано по видове горива, източници на ФПЧ 10 и ФПЧ 2.5 при изгарянето им.

2.информация, придобита чрез инструментариума на социологическо проучване;

3.осреднените актуални данни за страната за средногодишно потребление на гориво/ топлинна енергия на домакинство, публикувани от НСИ(тона, GJ).

4. информация от регистър на общината за вида отопление, използвано от жилищата и от обекти, подобни на битовите, в случай, че в общината е създаден такъв регистър;

5. други подходи, методи и източници на информация, които подробно се описват в програмата и се обосновава изборът им за определянето на количествата използвани горива, източници на емисии на ФПЧ 10 и ФПЧ 2.5 и за извършването на инвентаризацията на емисиите от битовото отопление общо от обследваното населено място и поотделно по райони/ квартали/ зони в същото населено място.

(3) В случай на липса на информация по ал.2, т.1 е препоръчително изчисляването на емисиите от битовото отопление да се извърши по повече от един от подходите по ал.2 с оглед сравнителен анализ на резултатите и намаляване на риска от съществени грешки.

(4) При оценката на емисиите от битово отопление се вземат предвид и количествата твърди горива, диференцирани по видове, използвани за отопление в общински образователни, социални и други подобни обекти, които се приравняват към битовите, на базата на информацията в общината за потребените количества горива в тези обекти.

(5) В случай, че е налична информация за потребени горива, източници на емисии при изгарянето им и от обекти, подобни на битовите, но извън посочените в предходната алинея, като например занаятчийски ателиета, сервизи, магазини и др.,

тази информация се взема също предвид при оценката на емисиите от битовото отопление.

(6) При метод за изчисление на емисиите от битовото отопление, при който се използва продължителността на отоплителния сезон, последният се счита като такъв от 1 октомври до 31 март, освен ако наборът от температурни данни от най-близката метеорологична станция не показва данни, които обосновават различна продължителност на отоплителния сезон. В последния случай се представят данни и обосновказа различната продължителност на отоплителния сезон.

(7) За целите на дисперсионното моделиране височината на излъчване на емисиите се определя като средната етажност на съответния квартал/ район / зона, обособен като площен източник на емисии.

Чл.15. (1)За изчисляването на количествата използвани твърди горива за битово отопление чрез използване на резултатите от социологическо проучване по чл.14, ал.2, т.2 се прилага следния подход:

1. определят се териториално обособените зони /квартали/ райони за целите на групирането на битовите отоплителни уреди като площни източници на емисии;

2. определя се броят на населението в обследваното населено място и поотделно диференцирано по квартали/райони /зони за базовата година, избрана за инвентаризацията на емисиите, като се използва информацията в общините от системата „Гражданска регистрация и административно обслужване“ (ГРАО);

3. на базата на разпределението на домакинствата по брой лица (съгласно резултатите от проведеното социологическо проучване в населеното място) и броя на домакинствата по квартали/ райони/ зони се изчислява разпределението на домакинствата по брой лица за всеки квартал/ район/ зона;

4. от получените данни от социологическото проучване за използвания начин за отопление от домакинствата и разпределението на домакинствата по брой лица и по квартали/райони/зони, се определя броят на домакинствата, които се отопляват на твърди горива по видове, по зони/квартали/райони и по размер на домакинството според броя лица;

5. на база на осредненото количество използвани горива за отопление по видове според броя лица в домакинствата, получено от социологическото проучване и на броя на домакинствата, които се отопляват със съответното гориво, се изчислява общото използвано количество гориво по видове за всеки от кварталите/ районите /зоните на обследваното населено място.

(2) при необходимост от превръщане на използваните количества дърва за отопление от кубични метри в тегловни единици се представя подходът за изчисленията.

Чл.16. (1) Изчисляването на емисиите от транспорта изисква значителен обем информация, в т.ч. информация за съотношението МПС до 3,5т/МПС над 3.5т, екологичния клас Евро на автомобилния парк, вида на използваното гориво (бензин, дизел, газ), интензивността на трафика, вида, дължината и състоянието на пътната мрежа, и включва:

1.Емисиите от двигателите на моторни превозни средства (МПС);

2. Емисиите от процесите на механично триене на гуми с пътната настилка и от износване на спирачки;

3. Емисиите от суспендиране на прах от пътните платна.

(2) В случай, че предварителните разчети на база на налична информация или литературни данни или данни от други подобни изследвания показват, че емисиите от източниците, посочени в ал.1, т. 2 и 3 в конкретния случай са пренебрежима малки и същевременно не е налична информация за извършване на инвентаризацията, последната може да не се извършва за посочените източници на емисии.

(3) Инвентаризацията на емисиите по ал.1 се осъществява по методи, модели и ръководства, определени от Европейската агенция по околна среда или по други международно признати методи.

(4) Информацията за трафика в обследваното населено място се осигурява чрез преброяване на трафика от налични пунктове за мониторинг на трафика.

(5) При липса или недостатъчност на информация по ал.1, за придобиване на необходимата информация може да се възложи специално преброяване на трафика и анализ на данните за период от най-малко 24 часа за:

1. основните транспортни артерии с интензивен пътен поток в обследваното населено място, които обичайно включват централни участъци от пътната мрежа и всички транзитни пътища и основни входни артерии към обследваното населено място и към жилищните зони;

2. допълнителни пътни обекти от второстепенно значение със среден поток на трафика в комбинация с тесни улични каньони.

Чл.17. (1) Инвентаризацията на емисиите от организирани точкови промишлени обекти, в т.ч. енергийни, се осъществява на основата на:

1. информация за количеството допустими емисии на общ прах, определени в комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, с което се определят максимално възможните емисии от тези източници при работа на инсталациите с максимален капацитет;

2. данни за действителните емисии на прах, докладвани от операторите, притежаващи комплексни разрешителни, за годината, приета за базова за

инвентаризация на емисиите, или осреднени данни за предходните няколко години, което представлява количеството емисии на прах при работа на инсталациите при действителен капацитет, определен в комплексните разрешителни;

3. наличните данни за обекти, за които се прилагат норми за допустими емисии, извън обектите с издадени комплексни разрешителни, предоставени от съответната Регионална инспекция по околната среда и водите.

(2) За определяне на количествата на емисиите на ФПЧ10 и на ФПЧ2.5 от промишлени процеси, за които са определени норми за допустими емисии за общ прах, могат да се използват корекционни фактори, в съответствие с документите, посочени в чл.13.

Чл.18. (1) Инвентаризацията на емисиите от неорганизирани източници като депа, кариери, табани, хвостохранилища, складове и промишлени транспортни ленти за насипни материали на открито, „кални петна“ на територията на обследваното населено място и др.подобни, се извършва по експертен път като се ползват приложимите за спецификата на конкретните обекти европейски или други международни ръководства и изследвания.

(2) За целите на инвентаризацията по ал.1, в зависимост от спецификата на обекта, който може да окаже въздействие върху качеството на атмосферния въздух на обследвания град, се набира информация за местоположението и площта на съответните обекти, отстоянието от обследваното населено място; гранулометричния състав на депонираните отпадъци/насипните материали; делът на незапръстяваната/ неоросяваната/незатревена и незалесена повърхност на обектите, количеството на съхраняваните насипни материали и др.

Чл.19. За изчисляване на емисиите от строителство и ремонтни дейности се използват данните за годината, определена за базова за инвентаризацията на емисиите, за обща застроена и обща ремонтирана площ в обследваното населено място, на база на издадените разрешения за строеж и за ремонтни дейности по реда на Закона за устройство на територията.

Чл.20. За изчисляване на емисиите от земеделие и животновъдство се използват наличните данни за обработваема площ за земеделски цели на територията на обследваното населено място и за броя на отглежданите животни по видове, така, както са определени в Ръководството на Европейската агенция по околна среда по ал.1 на чл.13.

Чл.21. В случай, че наличната информация предоставя очевидни доказателства за пренебрежимо малък принос към качеството на атмосферния въздух на източниците на емисии, посочени в чл. 18, чл.19 и чл.20, инвентаризация на емисиите за тези източници може да не се извършва.

Глава четвърта

ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Чл.22. Оценката на качеството на атмосферния въздух в общинските програми по чл.1, ал.2 включва:

1. Сравнителен анализ на данните от станциите за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в обследваното населено място от националната и от общинските системи за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, с нормативните изисквания за качество на атмосферния въздух, най-малко за предходния петгодишен период и представяне на тенденциите по години, по сезони, по пунктове за мониторинг;
2. Сравнителен анализ на данните от станциите по чл.4, т.7 най-малко за предходния петгодишен период и представяне на тенденциите ;
3. Определяне чрез дисперсно моделиране на концентрациите през минимум една определена изминала година, изборът на която следва бъде обоснован в програмата, освен ако не е регламентирано друго в документ на компетентен орган.
4. Сравнителен анализ на резултатите от дисперсионното моделиране с тези от измерванията от станциите за мониторинг на качеството на атмосферния въздух;.
5. Оценка на неопределеността на проведеното дисперсионно моделиране в резултат на анализа по т.4.;
6. Определяне и анализ на приноса на отделните антропогенни източници на емисии и приноса на съществуващото фоново замърсяване на атмосферния въздух.

Чл.23. За оценка качеството на атмосферния въздух при изготвяне на общинските програми по чл.1, ал.2 се извършва дисперсионно моделиране на емисиите, при използване на данните от инвентаризацията по глави 1-3, чрез подходящи софтуер и методика, утвърдени в световната практика.

Чл.24. Използваният софтуер и методика по чл.23 трябва да позволяват комплексна оценка, отчитаща всички фактори, които оказват значимо влияние върху качеството на атмосферния въздух по отношение на изследваното замърсяващо вещество.

Чл.25. Факторите по чл.24 включват като минимум:

1. Емисии от всички видове източници: точкови, линейни, площни;
2. Метеорологична информация - данни за скорост и посока на вятъра, валежи, мъгли, температура, атмосферно налягане, стратификация (разпределение на температурата на въздуха по височина);
3. Теренни и топографски характеристики на обследваната територия.

Чл.26. Използваните софтуер и методика по чл.23 трябва да позволяват:

1. Определяне на концентрация на замърсяващото вещество в приземния слой: за всяка определена точка от изследваната територия и за всеки ден от календарната година;
2. Определяне на средна концентрация на замърсяващото вещество в приземния слой за всеки избран период от календарната година;
3. Базова статистическа обработка на получените резултати – определяне на средни стойности за всеки избран период от календарната година;
4. Сортиране на получените резултати – определяне на максимални/минимални стойности за избрани периоди (например средногодишни, среднодневни и др)
5. Визуализация на получените резултати, показващи териториалното разпределение на концентрацията на замърсяващото вещество в приземния слой.

Чл.27. Използваният софтуер и методика по чл.23 трябва да позволяват определянето на резултатите, както кумулативно за всички източници на емисии, така и за всеки един от тях.

Чл.28. (1) Оценката на неопределеността на проведеното дисперсионно моделиране по чл.22. т.5 се извършва при сравняване на средногодишната концентрация, определена на база данните от мониторинга на качеството на атмосферния въздух и средногодишната концентрация, определена чрез моделиране в точката на мониторинговия пункт, съгласно формулата:

$$Н = (Св – Сн)/Св \times 100\%$$

където:

Св – по-високата от двете стойности за средногодишната концентрация

Сн – по-ниската от двете стойности за средногодишната концентрация

Н – неопределеност

(2) Моделирането се счита за приемливо, ако стойността на „Н“ по предходната алинея е по-ниска от 50%.

Чл.29. За оценката по член 28 се отчитат само дните, в които едновременно са изпълнени следните условия:

1. в пункта за мониторинг на качеството на атмосферния въздух са отчетени всички средночасови стойности съобразно изискванията;
2. в метеорологичния файл са включени всички необходими средночасови стойности.

Чл.30. (1) За планираните мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух, формулирани при разработване на програмите за намаляване на емисиите и достигане на установените норми, се извършва изчисляване на прогнозните емисии от въздействието на мерките след тяхното прилагане за съответната целева (крайна) година на програмата.

(2) При програми с план за действие по-голям или равен на пет години прогнозното моделиране на въздействието на планираните мерки върху нивата на замърсителите се извършва и за междинна година.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на настоящите методически указания:

1. „ФПЧ 10“ са частици с аеродинамичен диаметър, равен на или по-малък от 10 микрометра (μm).

2. „ФПЧ 2.5“ са частици с аеродинамичен диаметър, равен на или по-малък от 2,5 микрометра (μm).

3. „Кални петна“ означава места на територията или в периферията на населено място, които не са залесени или затревени или запечатани с настилка (пътна, тротоарна, площади и др.) и които са неорганизиран източник на прахови емисии, особено при сухо време и вятър.

4. "Емисия" е отделянето на вещество от точков или дифузен източник в атмосферата.

5. „Инвентаризация на емисиите в атмосферния въздух" е изчисляване на количеството на ФПЧ10 и ФПЧ2,5, изхвърлени в атмосферния въздух на територията на обследваното населено място от различните източници на емисии, които могат да имат въздействие върху качеството на атмосферния въздух в това населено място.

6. „Квартали/ райони/ зони“ означава територии в рамките на обследваното място, обособени за целите на инвентаризацията и дисперсионното моделиране като площни източници на емисии и може да не съвпадат с административни или определени за други цели граници.

7. „Обекти, подобни на битовите“ са източници на емисии, за които не са определени емисионни норми в нормативната уредба, като например образователни, социални, административни обекти, занаятчийски ателиета, ателиета за услуги, магазини и др. подобни.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Методическите указания са във връзка с § 5 от заключителните разпоредби на Инструкцията за разработване на програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми (*утвърдена със Заповед №РД-996/20.12.2001г. на министъра на околната среда и водите*).